Rozdíl mezi smlouvou služební a smlouvou o dílo. Rozdíl mezi smlouvou služební a smlouvou o dílo záleží podle § 1151 obč. zák. a hledíc k vysvětlivkám ku třetí dílčí novele k občanskému zákonu jmenovitě v tom, že závaznost při oné smlouvě jest stanovena na určitý čas, po který závazná osoba přejímá na sebe povinnost konati v zaměstnavatelově zájmu práce ve smlouvě blíže vyznačené, kdežto při smlouvě o dílo není předmětem plnění závazek k vykonání díla, tím méně závazek ku konání prací po určitou dobu, nýbrž samo dílo hotové, tedy výsledek práce. Služební smlouva předpokládá podle své podstaty větší nebo menší stupeň odvislosti osoby ku práci zavázané na zaměstnavateli, naproti tomu ten, kdo se zavázal vykonati dílo, pracuje k dosažení tohoto účelu smlouvy samostatně, jsa v tomto směru jaksi sám podnikatelem.

(Rozh. Nejv. soudu ze dne 16. září 1924, Rv. I. 792/24.)

Není zásadně vyloučeno, aby správce cizího majetku svým vlastním jménem neujednal s někým smlouvu pracovní (smlouvu o dílo), třebas tato práce (dílo) je hospodářsky činěna pro spravovaný majetek.

(Rozh. Nejv. soudu ze dne 29. prosince 1924, R. I. 1012.)

Služební smlouvu s úřadem v zastoupení státu lze uzavříti jen písemně. Předchozí ústní vyjednávání se zástupcem úřadu není pro stát závazným.

(Rozh. Nejv. soudu ze dne 31. března 1925, Rv. I. 264.)

Podstatnými znaky smlouvy služební a tedy i služebního poměru jsou: závazek konati práce (služby) na straně jedné a závazek platiti úplatu na straně druhé, ježto z ustanovení § 1152 plyne, že — není-li smlouvou stanoveno jinak — je smlouva služební smlouvou úplatnou.

(Nález Nejv. spr. soudu ze 17. ledna 1925, č. 821; srovnej též nálezy z 3. října 1924, č. 16.598, z 23. ledna 1924, č. 913, z 20. září 1923, č. 15.488, z 10. září 1923, č. 17.773/22.)

Služební poměr lékaře při veřejné nemocnici není povahy soukromoprávní a nezakládá se na soukromoprávní smlouvě námezdní podle § 1151 obč. zák., nýbrž k poměru mezi takovýmto zaměstnancem a jeho zaměstnavatelem přistupuje zvláštní poměr mocenský, podrobující zaměstnance zvláštní mimosmluvní vrchnostenské moci zaměstnavatelově, jde tedy o zaměstnanecký poměr povahy veřejnoprávní.

(Nález Nejv. spr. soudu z 10. března 1924, č. 4190; srovnej též nálezy z 30. ledna 1924, č. 1437 a z 22. prosince 1921, č. 17.065.)

Mylný je názor, že nevzniká pracovní poměr, vstoupí-li do práce osoba, která pro chorobu není s to práce, jež má konati, skutečně vykonávati tak, jak by měla.

(Nález Nejv. spr. soudu z 15. února 1924, č. 2540.)